

Biologická olympiáda – kategória E
50. ročník
Poznaj a chráň prírodu svojej vlasti (58.ročník)
Celoštátne kolo - školský rok 2015/2016
Autorské riešenie testu – odbornosť geológia

1.

		j	u	r	a				
		g	r	a	f	i	t		
	m	r	a	m	o	r			
		k	r	e	m	e	ň		
g	a	l	e	n	i	t			
		z	l	o	m	y			
		p	o	n	o	r			
		b	i	o	t	i	t		
		j	e	ž	o	v	k	y	
ž	i	v	e	c					
p	r	a	m	e	ň	o	v		

Tajnička: RAMENONOŽCE

Za každú správnu odpoveď po 2 body, za správnu tajničku 2 body 24 bodov

2.

Lokalita Hybe	Názov kmeňa - slovenský	Názov kmeňa - vedecký
druhhory	ramenonožce	Brachiopoda

1 bod

2 body

Za otázku spolu 3 body

3. a) šachta (banská šachta) – vertikálne banské dielo 2 body

b) štôlna – horizontálne banské dielo 2 body

4. Vedúce skameneliny sú skameneliny živočíchov, ktoré mali v určitých geologických obdobiach **veľké geografické rozšírenie, žili krátke obdobie na veľkom území a po dobe najväčšieho rozvoja vyhynuli.** (možné 2 body)

Pomocou ich nálezov je možné určiť relatívny geologický vek skúmaných vrstiev. (možný 1 bod)

Súťažiaci môže za odpoveď získať spolu 3 body 3 body

5.

Názov minerálu	Zaradenie do systému	Chemický vzorec	Názov kovu
antimonit	Sulfidy	SbS ₂	Antimón

2 body

1 bod

2 body

1 bod

Spolu za otázku 6 bodov

6. a) amonity

Bradlové pásmo – Pieniny

b) numulity

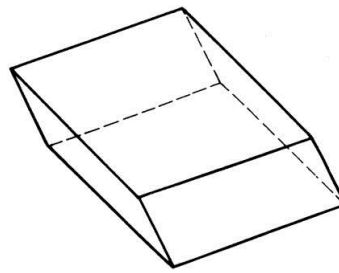
Liptovská kotlina – Mohylky

c) medveď jaskynný

Slovenský raj

Za každú správnu odpoveď po 1 bode 3 body

7. b) kalcit CaCO_3
 d) siderit Fe CO_3
 f) magnezit MgCO_3

Obrázok:

Za správne zakrúžkovaný minerál a vzorec po 2 body, za obrázok 2 body 8 bodov

8. b) koralový vápenec 2 body

Správne doplňte slová do textu:

Koraly vylučujú vonkajšiu vápnitú **schránku**, ktorú nazývame u samostatných jedincov **koralit** a u kolónií **trs**.

Za každé správne doplnené slovo po 1 bode 3 body

9. b) perm 2 body

10.

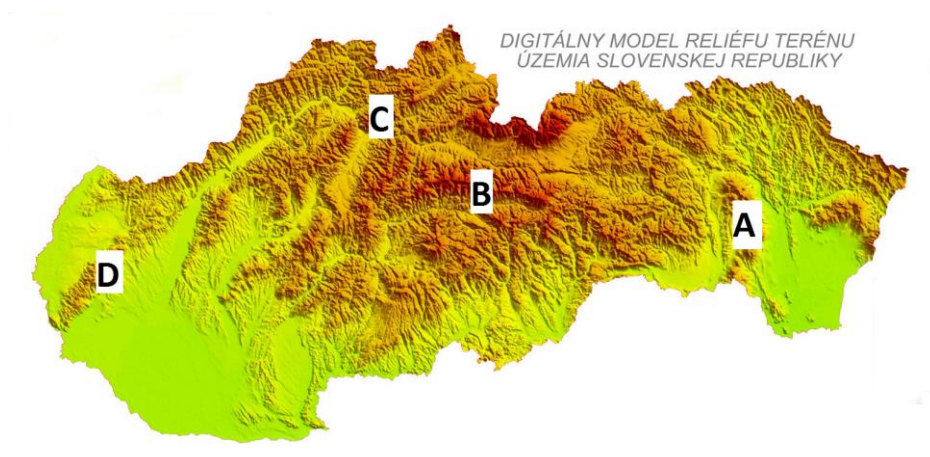
a)	chalkopyrit	CuFeS_2	ruda medi
b)	galenit	PbS	ruda olova
c)	sfalerit	ZnS	ruda zinku

Za každú správnu odpoveď po 2 body 6 bodov

11. prvohory 2 body

12.

- A) Slanské vrchy
 B) Nízke Tatry
 C) Malá Fatru
 D) Malé Karpaty

Za každé správne označenie po 2 body 8 bodov

13. Mladšie treťohory nazývame **neogén** 2 body

- 14.
Názov pásma	geologické obdobie	typické horniny
Bradlové pásmo	druhoohory	vápenec
Flyšové pásmo	treťohory	pieskovec
Gemerské pásmo	prvohory	fylit
- Za každú správnu odpoveď po 1 bode 6 bodov
- 15.
a) andezit	vyvretá	výlevná	2 body
b) travertín	usadená	chemická	2 body
c) žula	vyvretá	hlbinná	2 body
			Spolu: 6 bodov
- 16.
- Richterova stupnica 2 body
- 17.
- V karbóne prevládali stromovité, až 30 m vysoké **plavúne, prasličky a paprade**.
Z ich odumretých tiel vznikli sloje **čierneho uhlia** (carbon = uhlie).
- Za každé správne doplnené slovo 1 bod (nezáleží na poradí slov) 5 bodov
18. Názov pravtáka je *Archaeopteryx* 2 body
19. ÁNO 1 bod
20. Názov živice je **jantár** 2 body
- Spolu: 100 bodov**

Autor: Ing. Zuzana Krempaská
Recenzent: RNDr. Roman Lehotský
Vydal: IUVENTA – Slovenský inštitút mládeže, Bratislava 2016